

Васіль ДАВЫДЗЕНКА:

«МАЛАЯ ПРывАТЫЗАЦЫЯ — ДАСТОЙНЫ КРОК У РЫНАЧНУЮ ЭКАНОМІКУ»

Ацэньваючы эканамічную сітуацыю ў краіне, большасць аіччынных і замежных экспертаў асноўным паказчыкам у структурным рэфарміраванні краіны лічаць дасягненні прыватызацыі. Што датычыцца вялікай прыватызацыі (маецца на ўвазе рэфарміраванне заводаў, фабрык і іншых буйных прадпрыемстваў), то ў пошуках «справядлівых для ўсіх» рашэнняў аб ёй у апошні час амаль што не ўспамінаюць. Прыватызацыя гарадской, камунальнай маёмасці (яе ў сваю чаргу ахрысцілі «малой прыватызацыяй»), пачала сваю гісторыю на Беларусі ў 1993 годзе. Там, дзе «малой» таксама нельга назваць імямі, але ёй усё ж удалося выжыць, а ў некаторых рэгіёнах сабраць добры ўраджай.

ЧАГО ДАСЯГНУЛІ

Намеснік міністра па кіраванню дзяржаўнай маёмасцю і прыватызацыі Васіль Давыдзюк адзначае, што ў рэспубліцы рэфарміравана 451 прадпрыемства гандлю, 178 арганізацый бытавога абслугоўвання і 118 структурных аддзяленняў. З 3-х на конкурснай аснове — 147 аб'ектаў. Атрымліваюцца, што больш як 2/3 аб'ектаў камунальнай маёмасці былі перададзены на аўкцыёны і конкурсах. Спэцдар Давыдзюк прызнае заслугі спецыялістаў Мінжарнага фінансавай карпарацыі (МФК), з дапамогай якіх міністэрства вызначалася з асноўнымі спосабамі прыватызацыі — аўкцыёнамі. Раней — у 1992 і ў 1993 гадах, які правіла, прымяняўся спосаб прыватызацыі ў выглядзе выкупу дзяржаўнай маёмасці працоўнымі калектывамі і выкупу арандаванай маёмасці калектывамі-арендарамі. Аднак пры аналізе прыватызацыйных аб'ектаў работнікі Мінжарна-маёмасці і кіраўнікі тэрытарыяльных упраўленняў прыйшлі да высновы, што найбольш паспяхова прымяняюцца рынчавыя і рынчавыя эканоміі і вядзюцца вольны пільна работа на прадпрыемствах, якія былі перададзены з аўкцыёнаў.

ЧАМУ ТОПАЧМАСЯ

Нельга не заўважыць, што ў многіх рэгіёнах Беларусі працэсы рэфарміравання муніцыпальнай уласнасці праходзяць з вялікай цяжкасцю, а ў некаторых месцах нават не зрушыліся з мёртвага пункта. Такія абстаноўка назіраецца цяпер у Віцебскай вобласці і ў гарадах Мінску і Брэста. На погляд кіраўніка Мінжарна-маёмасці і кіраўнікоў тэрытарыяльных упраўленняў, у гэтай сітуацыі можна толькі мясцовыя ўлады. Бо для таго, каб працэсы рэформы ўспрымаліся, чым у дзяржаўных структурах.

РЭПАРЦЕР АТРЫМАЎ ЗАДАННЕ...

...ПАФАРБАВАЦА ЗЛІНЯЛАЕ АДЗЕННЕ

Завалюся ў мяне стары плашч у шафе — добра і калісці прыглядаюся. Адна толькі заганя — пайшоў нейкімі плямамі пасля таго, як мацц вешаў да яго некалькі разоў прыватывацца на балконе, дзе сонейка на ўсю моц прыпала. Плашч мой пасля такіх цёплых ваннаў і выгараў. Прышлось ся яго аднесці ў хімічэскае, каб там вярнулі яго ранейшым колерам. Але хадзіліны па дамах былі падобны на блуканні нячысцана пагарэлага: з тора-ба ў руках распу і работніцы (і работніцы) сферы бытавога абслугоўвання дапамагалі ў вырашэнні маёй праблемы. І ўсюды адмаўлялі. Пад канец мае нервы ўжо не вытрымлівалі, і я пачаў ідзціся на нівяіны грамадзян у вакацх прымённых пунктаў буднага адзення, які быў на чырвоу ануці, ці як вядомы пераонах рамана Ільфа і Пітрова стары Пялюшкі да тую.

Прышоўшы вяртацца дадому ні з чым. Дзяржаўнай рукой набраў я нумар дырэктара вытворча-камерцыйнага аб'яднання «Беларусь», але таго на месцы не аказалася і адказа дала яго намесніца, якая расказала, мна сумную гісторыю пра ачышчальны абдураванні цыха афарбоўкі на вуліцы Аляксандраўскага, што выйшлі са строю акно пачу дадому тую. З той легендарнай пары і неамагчы ў Мінску што-небудзь пафарбаваць. Другая хрысця па-ведаміла пра тое, што ніякіх ачышчальных абдураван-няў не было наогул і фарба лілася праму ў Сісла-ла. Таму і санітарныя службы горада належаць вета на цых афарбоўкі. Як яно было на самай справе, невадамы, бо існуюць жа самыя розныя свед-чанні на гэты конт. Зразумела адно — Мінску па-трабны ачышчальны абдураванні, каб аднавіць фар-баванне будынкаў. Таму што кудысь новую для мно-гіх проста неамагчы. У нас пакуль што не Захад, дзе ўвогуле не фарбуюць, а стараля рачы тора выкадаюцца на сметні. Акуль яна ідзе зноу жа да нас у выглядзе гуманітарнай дапамогі ці славу-

тага «саканд хэнд», калі адзёне прадаюць на ва-гу. Словам, патрэбна для нашых умоў рэч — афар-боўка. Але да яе нам яшчэ да Амерыкі — пільны да глыбш. «Таму што фарбавальнік кашуць шмат грошай», — так вызначыў асноўную прычыну віз-прэзідэнт Белбютаюза Алег Кушнер. — Іх у асноў-ным за мяккой набываюць». Так, тона фарбаваль-ніку «бардо» каштуе 100 мільянаў беларускіх «за-іцоў», чорнага колеру — 36—44, блакітнага — 78. І таму, што «грошай на гэтыя патрэбны збудаванні проста няма», як паведамлілі мне ва ўпраўленні бы-тавога абслугоўвання пры Мінжарнамаёмасці. На-огул жа фарбуюць і ў Гродне, але толькі бавяўня-ныя вырабы. А воў у Гомелі — уоў, што толькі душа пажадае.

Наогул жа ў мінскіх хімічэсках зараз можна па-чысціць паліто ў сярэднім за 57 тысч, плашч — за 45, куртку на ўцёпленай падкладцы — за 41, пін-жак — за 31, штаны — за 26, сукенку — за 29, сід-тэр — за 24 тысч. А таксама пафарбаваць ску-раныя курткі: кароткую — за 92 тысч, падоўжа-ную — за 115.

А мой плашч і тэстэсцэ-сінтэтыка ачы-шчэ і чысцэ з мора пагоды, не разумеючы такіх абы-яковых адносін улады да патрэб людзей, калі звы-чайная паслуга становіцца дагэтуль рэзідэцы.

Можна ўсё ж у Гомелі а'ездзіць, на фабрыку «Сняжынка»? Каб аднавіць паліто з натуральна-га валакна, тора валакны 42,5 тысч, са змеша-нага — 64,6; за плашч — 34—45,9 тысч; аддзель-нага — за куртку ці пінжак — 34—35,5 тысч; за спар-тыўныя штаны — 13,6—20,4 тысч; за звычайныя штаны — 13,6—27,2; за сукенку ці халат — 22,1—30,6; за спадніцу — 17—20,4 тысч. Такім чынам, фарбуюць, фарбуюць усё ж, але сітуацыя ў гэтай галіне зараз такая заблытаная, дзе не разра-зумелая, што сам чорт наогул амае.

Мікалай ЛІТВИНАЎ.

САЛОН ЯКАСЦІ І ПАРАД

ЯКОМУ АСПІРЫНУ АДАЦЬ ПЕРАВАГУ?

Калі б хто задумаў вылічыць рейтинг папуляр-насці тых ці іншых лекавых сродкаў, то, безумоў-на, пільму першых аспірынаў бы аспірын. Аспі-рын, або ацэтылсальцылавае кіслата, нягледзячы на сваю «малодасць» (атрымалі дзесьці 90 гадоў назад), а'яўляецца агульнапрызнаным абызоль-вальным, процізапаленчым і гарачапалічным лекавым сродкам. Сёння гэты прэпарат вырабля-юць дзiesiąты фармацэўтычныя фірмы ў многіх кра-інах свету. Апошнім часам яго асартымент нават у аіччынных аптэках настолькі вялікі, што натуральна ўзнікае пытанне: якому аспірыну адаць перавагу? На фармацэўтычным рынку сёння акрамя тра-дыцыйнага прадстаўлена шмат іных відаў аспі-рыну: мікракрышталічны, буферны, шыпчы, у абе-лонцы і аспірын, які ўтрымлівае алюміній, калёсый, магній, халін і лін. Буферны аспірын павышае хут-касць усмоктвання і папаўнення ў плазму крыві, та-му яго добра выкарыстоўваць для хуткага аб-бавольвання, аднак яго дзеянне хутка спыняецца. Аспі-рын у абалонцы дазваляе больш дакладна дазі-раваць наступленне сродка ў плазму і г. д.

Расійскі журнал «Спрос» разам з Асацыяцыяй канверсііх тэхналогій правёў тэставанне не-каторых відаў аспірыну: чатырох «чыстых» відаў — фірмы BAYER (Германія), расійскі аспірын, фірмы ASPER (Грэцыя) і фірмы OTTC (ЗША) — і два віду аспірыну, якія ўтрымліваюць вітамін С, — фірмы BAYER і фірмы UPSA (Францыя). Усе даследава-ныя віды аспірыну адпавядаюць дэклараваным

ікасыям, не ўтрымліваюць пабочных інгрэдыентаў і бясчужыя, калі прытрымліваюцца правілаў прыма-нення і рэкамендацый урачоў. І ўсё ж такі пры вы-бары і выкарыстанні аспірыну раім звернуць увагу на наступныя моманты:

пры рэзкіх болях ці моцным запаленчым пра-цэсам мэтазгодна выбраць хуткадзейныя формы аспірыну, напрыклад, «чысты» BAYER і ASPER. Пры моцных крывацёках і запаленні слізіста-й абалонкі страўніка найбольш эфект дзе аспірын, які ўтрымлівае аскарбінавую кіслату. Калі купля-юць аспірын, звернуць увагу на тэрмін захоўвання прэпарата і цаласнасць упакоўкі. Захоўванасць аспірына можна правярэць па адсутнасці паху во-дуца ад таблёткі, якую толькі-толькі дасталі з пач-ка; тора пазбягаць самастойнага і некантраля-ванага прымянення аспірыну. Прытрымліваюцца па-рад урача;

сачыць за з'яўленнем першых прымет інтэкс-ікаў арганізма: зноу ў вачы, зашчып, высыха-нны на скуры. Пра і з'яўленне тора адроз-на паве-дамшчы ўрачу;

памніць, што адной упакоўкі аспірыну часта дастаткова, каб дасягнуць ніжняй мяжы пільна-га дозы для дарослых — 10 грамаў. Аднак зноу ці за кароткі тэрмін прыём такой колькасці лекаў уяўляе сур'ёзную пагрозу для жыцця;

ічарным жанчынам тора пазбягаць прыёму вя-лікіх доз прэпарата, асабліва ў першы тры месяцы.

Рубрыку вядзе Сяргей ПРОТАС.

АДКАЗ НА ПЫТАННЕ З КАНВЕРТА

БУДУЦЬ ДАВЕДКІ — ВЕРНУЦЬ ПАСВЕДЧАННІ

У наш час парадоксаў хапае. Адзін з іх адбываўся ў групай бе-дакоў-ваеннаслужачых — ліквіда-тароў выніку чарнобыльскай ка-тастрофы з Глыбоцкага раёна. Здалі яны свае пасведчаны на пе-рагэгістрацыю, а ім і новых даку-ментаў не выдалі, і ранейшых не вярнулі. Чаму?

Глыбоцкі райаенком палкоўнік Емяльянчук, якому было даслана пісьмо ваеннаслужачых, адравава-нае ў «Звязду», адказаў:

— У адпаведнасці з Указам Прэ-зідэнта № 267 ад 12.07.95 г. і Па-становай Кабінета Міністраў № 433 ад 08.09.95 г. «Аб мерах па рэ-алізацыі Указа Прэзідэнта «Аб уд-кладненні бюджэту Рэспублікі Бе-ларусь на 1995 г. і часовых мерах па скарачэнню бюджэту расходаў» у перыяд з 1 па 31 кастрычніка 1995 г. праводзілася перагэгіс-трацыя ўдзельнікаў ліквідацыі авы-ры на ЧАЭС падраздзяленняў асо-бай рызыкі.

Перагэгістрацыя ў Глыбоцкім раёне праводзілася ў адпавед-насці з графікам, зацверджаным

Віцебскім аблваенкаматам. Па-сведчаны былі перагэгістраваны, за выключэннем тых ліквідатараў, якія праходзілі абзоры ў вачасі 62110, таму што ў архіўнай да-ведцы пачальніка архіва штаба ЧВБА ад 16.04.91 г. не ўказана правядзенне работ ў 30-кіламет-равой зоне. Намаі быў зроблены запят ў архіў МА Рэспублікі Бе-ларусь 3.11.95 г. з Ка № 715. У су-вязі з арганізацыйнымі мерапры-емствамі (перадасылакцыя архі-ва з ваеннага гарадка «Козырэ-ва» ў ваенны гарадок № 53) вы-дача даведка часова спынена, та-му да гэтага часу адказу адтуль не паступала. 15 снежня 1995 г. гэты цэнтр аднавіў работу па вы-дачы даведкаў. Пры атрыманні станаўчага адказу аб рабоце лік-відатараў В. Шынькевіч, С. Бароў-кі, Н. Богуна і В. Капшуля ў 30-кіламетравой зоне іх пасведчан-ні камісіяй аблваенкамата будуць перагэгістраваны і вярнуты. Пры адпаведным жа адказе камісія пі-сьмова паведаміць аб гэтым лікві-датарам.

КАНДАНІМІУМ: БРЭСТ, КОБРЫН... ХТО НАСТУПНЫ?

Брэсцкая мадэль сумесна-га домагладання (канданіміуму) знаходзіць сваіх прадстаўнікоў і ў іншых гарадах Беларусі.

Надаўна мэрцы горада Ко-брына зацвердзіла Палажэнне аб сумесным домагладанні і зра-бітвала першую асацыяцыю ўласнасці.

Ціпер асацыяцыя сама выра-шае ўсе пытанні эксплуатацыі і дорабуправядвання будынка: пільцы за электрыфікацыю, вяду і газ, рамонтнае до і яго каму-нальны, даводзіць да ляду пад'езд, падвал, гарышча і двор. На гэта ідуць грошы, якія плячыа ўласнікі за камунальныя абслу-гоўванне, а так, што пражывае ў дзяржаватарах, а ў выглядзе квартплаты. Яны паступаюць не на агульны рахунак жыллёвага ўпраўлення горада, а на раху-нак асацыяцыі, і расходуцца на пра фарміраванні і штат пер-саналу, які абслугоўвае буды-нак, з ліку жылцоў дома, а так-сама даваць паміжнікаў у аранду і атрымліваць дадатко-вы прыбытак.

Сяргей КУРКАЧ.

ШТО ДЗЕНЬ НАСТУПНЫ НАМ РЫХТУЕ?

Як сцвярджае Васіль Давы-дзюк, на Беларусі на сённяшні дзень прыватызавана не больш за 10 процантаў аб'ектаў гандлю і грамадскага харчавання. Аднак ужо ў бегчым годзе, па яго сло-вах, будзе рэфарміравана 50 пра-центаў аб'ектаў муніцыпальнай уласнасці. У наступным годзе прадугледжана дасесці гэты па-казчык да 80 процантаў.

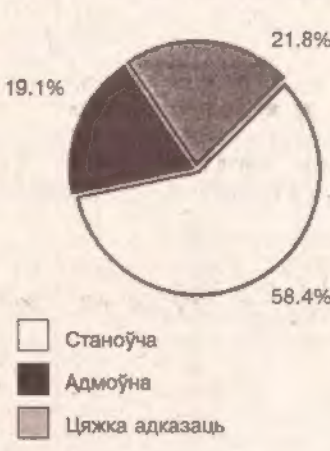
«Мы не ставім задачу прываты-заваць 100 процантаў аб'ектаў га-радской камунальнай маёмасці. І-ноуюць праблемы з рэфарміраван-нем грамадскага транспарту, жыл-лёва-камунальных службаў і ра-монтных ўпраўленняў. Але ўсё, што датычыцца гандлю і грамадскага харчавання, будзе ў наступным го-дзе прыватызавана начыстат», — за-пэўніў Васіль Давыдзюк.

Сяргей КУРКАЧ.

АДНОСІНЫ НАСЕЛЬНІЦТВА ДА МАЛОЙ ПРывАТЫЗАЦЫ

У красавіку бегчэго года ў рам-ках МФК праведзена сацыялагі-чнае даследаванне адносін гра-мадзян рэспублікі да прыватыза-цыі ў краіне рэформы. Па выніках апятання можна зрабіць выснову, што людзі ўжо ацнілі перавагу, якую дае малая прыватызацыя, і аддзяляюць яе ад прыватызацыі «наогул». 58,4 процанта апятаных станаўча адносяцца да прываты-зацыі аб'ектаў гандлю, грамадска-га харчавання і бытавога абслу-гоўвання. Такім чынам, хутка прыва-дзёне малой прыватызацыі не толь-кі не выклікае процівастання ў насе-льнІцтва, але і знаходзіць падтрымку ў большасці жыхароў рэспублікі.

АДНОСІНЫ НАСЕЛЬНІЦТВА ДА МАЛОЙ ПРывАТЫЗАЦЫ

«ПАМЯЦЬ» З ПРАЦАГНУТАЙ РУКОЎ

У сувязі з адсутнасцю ў аб-ласным бюджэце неабходных сродкаў, у шэрагу раёнаў Го-мельшчыны спынена работа над кнігамі «Памяць».

У сувязі з гэтым абласны ар-ганізацыйна-метадзчыні цэнтр, які курыруе публікацыю і да-следчыцкую работу па аднаў-

ленню трагічнай і гераічнай гіс-торыі краю, звернуўся да прад-прыемстваў, арганізацый, прад-прымальнікаў з просьбай ака-заваць пасильную бясплатную да-памогу для працы работы і вы-дання рукапісаў абласной кнігі «Памяць».

Леанід УЛАДЗІМІРАЎ.

НЕВЯДОМАЯ БЕЛАРУСЬ

БЯССТРАСНАЯ МОВА ЛІЧБАЎ

Мы працягваем знайчыць чытачоў з сумнай статыстыкай з жыцця нашага шмат-пакатнага народа ў 20—50-я гады. Размова зноў пойдзе пра палітычныя рэспрэсі ў гэты перыяд на Беларусі. «Звязда» змяшчала на сваіх старонках статыстычныя даныя, атрыманыя аўтарам на аснове аналізу лёсаў 7 тысяч чалавек, якія сталі ахвярамі палітычных рэспрэсі («Звязда», 20 кастрычніка 1993 года), і 120 тысяч чалавек («Звязда», 24 лістапада 1994 года). Сёння чытаць прапаведаныя статыс-тычныя матэрыялы, зробленыя аўтарам на аснове апрацоўкі 40.300 картэк перса-нальнага ўліку на жыхароў г. Мінска, Мінскай і Віцебскай абласцей, якія былі разрэсправаны судовымі і несудовымі органамі ў 20—50-я гады і разбіліваны ў 1955—1994 гг.

Зноў жа, які ў дзёхх паярэдзых публі-кацыях, аналіз зроблены на аснове матэ-рыялаў, якія не паддзіраўся спецыяльна, а паступалі ў Белкамарг на меры разбілі-чкі грамадзян і запавяняны картэк перса-нальнага ўліку ў адпаведных установах. Атрыманыя даныя даюць у лІчбх і пра-цэнты. Камэнтары мінімальныя, слова — лІчбам.

Сярод 40.300 грамадзян Беларусі, стаў-шых ахвярамі палітычных рэспрэсі ў 1917—1953 гг., 36.338 (90,16 процанта) муж-чыні 13964 (64,9 процанта) жанчын ва ўзросце ад 18 да 83 гадоў. Звыш 90 процантаў з іх — асобы ва ўзросце ад 18 да 50 гадоў.

Па нацыянальнаму саставу:

- а) беларусаў — 24413 (60,58 процанта)
- б) палікаў — 7809 (19,38 процанта)
- в) яўрэяў — 1691 (4,2 процанта)
- г) рускіх — 1137 (2,8 процанта)
- д) украінцаў — 256 (0,64 процанта)
- е) літоўцаў — 237 (0,59 процанта)
- ж) латышоў — 63 (1,58 процанта)
- з) татарваў — 49 (0,12 процанта)
- і) іншых нацыянальнасцей — 4708 (11,68 процанта)

Па сацыяльнаму паходжанню:

- а) рабочых — 3180 (7,89 процанта)
- б) сялян — 31738 (78,75 процанта)
- в) св служачых — 1551 (3,85 процанта)
- г) з двараў — 810 (2,00 процанта)
- д) з памешчыкаў — 79 (0,2 процанта)
- е) з купцоў — 253 (0,63 процанта)
- ж) з даўжэнства — 319 (0,79 процанта)

Па партыйнасці:

- а) членаў КПСС — 1490 (3,7 процанта)
- б) членаў іншых партый — 132 (0,35 процанта)

Тут тора адзначыць, што перад тым, як справа перадавалася ў суд ці несудовым органам, камуністы з членаў партыі выключалі.

Па адукацыі:

- а) з вышэйшай — 1361 (3,38 процанта)
- б) з неадукаванай вышэйшай — 422 (1,05 процанта)
- в) з сярэдняй спецыяльнай — 221 (0,55 процанта)
- г) з сярэдняй — 2594 (6,44 процанта)
- д) з пільнай сярэдняй — 2377 (5,9 процанта)
- е) з пачатковай — 10389 (25,78 процанта)
- ж) з незакончанай пачатковай — 17240 (42,78 процанта)
- з) нелічбы — 4221 (10,47 процанта)

Па астатніх 1475 асобах звесткі аб аду-кацыі адсутнічаюць.

Як відць, найбольшымі «ворагамі наро-да» былі грамадзяне з самым нізкім агуль-надукацыйным цэнзам.

Сярод прадстаўнікоў розных прафесій «першынства» належыць калігасцам — 8142 (20,2 процанта) і селянам-аднаасобнікам — 11.649 (28,9 процанта), затым ідуць рабо-чыя — 1600 (3,97 процанта), настаўнікі — 457 (1,18 процанта), інжынерна-тэхнічныя работнікі — 294 (0,73 процанта), прадстаў-нікі творчай інтэлігенцыі — 80 (0,2).

Аб самавольстве, усабдавалася ўла-даў пры таталітарным рэжыме сведчыць і то, што з 40.300 прынятых да адказа-ці судовымі органамі толькі 3016 чалавек, ці 7,48 процанта ад агульнай колькасці, ас-татнія ж справы разгледжаны несудовымі органамі. «Тройкі» разгледжаны 20.033 справы (9,71 процанта), калегіям АДПУ — 1815 (4,5 процанта), асобным нарадамі — 7627 (18,93 процанта), камісіямі НКВС СССР і пракурору СССР («двойкі») — 6725 (16,69 процанта), 1084 справы (2,699 процанта) — іншымі несудовымі органамі.

ФЕРМЕРСТВА НІЧЫХ НАДЗЕЙ НЕ СПРАЎДЗІЛА, АЛЕ ЖЫВЕ

«Фермер, 35 гадоў, з Верхнядзяйскага раёна, пры-стойны, замужны, шукае спадарожніцу жыцця і до-брому гаспадарыню для вялікай гаспадаркі», — такую аб-яву сустрэла ў Віцебску.

Батрачка спатрэбілася, — тут жа пракаментава-лі дзве рамханы жанчыны і засмяліся.

Радка заўважыла аб сабе фермеры, нават дзейснага аб'яднання ў мейстах вобласці, якіе б абаранялі іх інтарэсы, не захавалася. Цікавае да іх у грамадстве, што некалі ўспёска, паволі згасла. Сёння мы самі са-бе ледзь не ўсё «фермеры» — адбываем калі не хлеб, то сёва-тас да стала на ўласных «фазендах».

І ўсё ж — жывы куркуля! Нават воўс жаніцца на-дэмаў.

З давадленнем сачу за поспехамі сям'і ў іры-ні аё сыны Аляксандр Шалатоных і Аршанчыны. Адна з прыходаў паставы ў раёна, фермерска га-спадарка вытрывалася ўсё і неадвер, і неаддае пай-цы насуотчар. З году ў год нарашчае вытворчасць, дамагаецца прызоў гектараў і павялічвае пажыткі жывёлы. Статкі гектараў і сёнай — як у невялікім калё-се, а эфектыўнасць гектара — як на Захадзе. Гэтая выснова — сведчанне спецыялістаў абласельскай, якія прывялі вынікі вытворчасці і рэалізацыі прадукцыі, атрыманай Шалатоных у мінулым годзе.

Між іншым, непадладна ад іх разамісціліся іячэ з сялянскіх гаспадар: Пялюшкі, Шавялёвы, Кучы-носкі. Мясцовыя калгасы варты прыгледзецца да сва-іх уцёпных на комплексе кароў — ці не ператварылі-ся яны ў коз. Такое сумненне выклікаюць надзі. Фер-меры ж трываюцца. Летась не ў калгас наймалей асозныя работнікі, а ў сям'і Кучыноскіх.

Нямала іншых прыкладаў, якіх наводзіць не роз-дзі. Так, напрыклад, сав 290 тон бульбы Віктар Ба-гачоў з Віцебскага раёна вырасцёў без затрат ручноў працы. А фермерска гаспадарка «Крыніца» з Пасты-скага раёна паспрабавала сёбе ў інтэнсіўным вырош-чванні морквы. Гаспадар Іван Гаўрыленка адрваў пад яе 7 гектараў і забяспечыў не толькі патрэбы раёна ў гэтым прадукце, але і бяз Віцебска, везу нават у Мінск. 50 тон з вырашчаных 235 высушчў на Лёвнен-скай агародніцкоўшчынным камбінаце і залажыў ў ско-вішча з тым, каб адрэзці вітамін на расійскую Пой-на. Ахдоў морквы адрваў мясцовы калгас. У не-спрыяльнай для абыжовак мінулае лета фермера Галічэнка з-пад Віцебска «ўзяла» сав 40 цэн-тэраў з гектара...

Прыклады можна доўжыць, аж пакуль не пералі-чыць большасць з 740 сельскіх гаспадар Віцеб-скай вобласці. Яны або гаспадарыць добра, або сыходзяць з дыстанцы. Такое здарэцца, але на змену ім пры-ходзяць новыя ачыныя людзі. І колькасць фер-мераў застаецца амаль нязменнай усе апошнія га-ды. Пакрысе ратуюць памеры надзелу новых улас-нікаў. Калі пачыналі яны ў сярэднім з 10 гектараў, то цяпер на хожана прыпадае па 20, а воруца з іх — па 14 гектараў. Летась упершыню фермерскія гаспадаркі перавысілі ўраджайнасць калгасу і саў-гасаў па абыжовах — на 1,5 цэнтэра з гектара, на 27 — бульбы, на 46 — агародніны. Надой на ка-рову заўбудоў быў вышэйшым, не стаў выключе-нем і апошні год.

Аднак іх не спыняе заявіць аб перамозе фер-мерскага гаспадарства. Нават тых, хто па абавязку служ-бы аналізуе лбы. Прайду, тора аддаць належнае ка-лгас Віцебскага абласельскаму, прадзідуму абкома

Паліна АЛЯКСАНДРАВА.

профсаюза работніц АПК і рэдакцыі абласной газеты «Віцебскі рабочы». Яны аб'явілі агляд-конкурс на лепшую сялянскую гаспадарку на гэты год. Чатыры гады існа-вання фермерства не выклікаюць атымізму не таму, што запужаве яго цыжой, бяссправетнай працай. Здраецца, прыдзям-так да думі, што без рутнасці наогул нідэ не абысоўся, не толькі на зямлі, але і на асфальце. Спра-ва ў іным. Дастаткова зірнуць на другі бок медала, а там адрывацца такая карціна. Троць сялянскіх гаспада-рак, які высветліў на ідуна прадзідуму абласнога Савета дагэтуль, вы

